

Raadsnota

Raadsvergadering de dato 11 december 2017

Onderwerp: Verslag beheer archieven t.b.v. horizontale verantwoording.

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

De toezichthoudende archiefinspecteur heeft zijn bevindingen over de wijze waarop wij invulling geven aan het beheer en de zorg van onze gemeentelijke archieven neergelegd in een verslag, dat U hierbij aantreft. De belangrijkste conclusie is dat de analoge archieven in een goede conditie verkeren en toegankelijk zijn en dat de digitale archieven nog de nodige aandacht vragen. Dit laatste is overigens niet uniek omdat de meeste gemeenten zich momenteel in een transitiefase naar het digitale werken bevinden. Wij stellen Uw raad voor om de rapportage van de archiefinspecteur ter kennis te brengen van de provincie.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

Per 1 oktober 2012 is de wet Revitalisering Generiek toezicht in werking getreden, waarmee het specifieke toezicht, dat de provincie uitoefent op de gemeentelijke archiefketen is vervangen door generiek toezicht. Het sturende toezicht vooraf heeft plaats gemaakt voor een meer terughoudend toezicht achteraf. In vaktermen wordt dat horizontale verantwoording genoemd: het college moet eens in de twee jaar verantwoording afleggen aan Uw raad en de provincie maakt van die verantwoording gebruik bij de uitoefening van het toezicht.

3. Relatie met bestaand beleid

De papieren archiefbescheiden zullen steeds meer plaats gaan maken voor de digitale informatievastlegging. Om dat proces goed en vooral efficiënt te laten verlopen, zal de digitale informatievoorziening standaard op de agenda staan van het periodieke managementoverleg.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

In de rapportage van de archiefinspecteur worden aanbevelingen gedaan over de wijze waarop de door hem gesignaleerde tekortkomingen in de informatiehuishouding kunnen worden aangepakt. Het spreekt voor zich dat wij die aanbevelingen overnemen en via de weg der geleidelijkheid zullen implementeren.

5. Samenwerking

N.v.t.

6. Aanbestedingen

N.v.t.

7. Financiën

N.v.t.

8. Communicatie

N.v.t.

9. Afwegingen en Advies

Om gemeenten te ondersteunen bij de horizontale verantwoording van de zorg over en het beheer van de gemeentelijke archieven heeft de VNG een raamwerk van Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) ontwikkeld, die een kapstok bieden voor het verslag dat wij aan Uw raad moeten uitbrengen. Tevens brengen deze KPI's een uniformering aan in de wijze waarop dit gebeurt, zodat de prestaties van gemeenten onderling met elkaar vergeleken kunnen worden.

De eerste KPI-meting heeft in 2014 plaatsgevonden, de tweede ligt nu voor. Wanneer wij de twee metingen met elkaar vergelijken kunt U vaststellen dat er behoorlijke progressie is geboekt. Veel knelpunten zijn opgelost en flink wat aanbevelingen zijn inmiddels al in concrete maatregelen omgezet. Een aantal voorbeelden:

- Er zijn nagenoeg geen achterstanden meer geconstateerd in het papieren archief;
- Vak-applicaties zijn in toenemende mate gekoppeld aan een centraal digitaal beheersysteem (DMS/zaaksysteem);
- Het informatiemanagement is opgetuigd door een Strategisch Informatie Overleg (SIO) in te stellen en een Chief Information Officer (CIO) aan te wijzen;
- Veranderende werkprocessen worden vanuit een integrale benadering ingericht, zodat aan de bron de digitale archivering volgens de vigerende wetgeving geborgd is;
- De digitalisering van de papieren informatiestromen is opgepakt en wordt in de periode 2017-2019 volledig gerealiseerd;
- Het collectiebeheersysteem Mais Flexis is geoptimaliseerd, zodat de oude archieven toegankelijk zijn voor onderzoek;
- De Selectielijst 2017 is geïmplementeerd, zodat voldaan wordt aan de nieuwe wettelijke bewaar- en vernietigingstermijnen;
- Er is een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten met het Regionaal Historisch Centrum Limburg in Maastricht. Deze overeenkomst voorziet in de detachering van een toezichthouder (archieffinspecteur).

Maar wij zijn er nog niet. In de komende jaren moet het vizier vooral op de digitale informatievoorziening worden gericht. Dat is niet uniek, want de meeste gemeenten bevinden zich momenteel in een transitiefase naar het digitale werken. Wij zullen met de implementatie van het zaakgericht werken de digitale archivering meenemen.

Hierna geven wij U, per KPI, een samenvattend overzicht van hetgeen al gerealiseerd is en van de zaken, die in de komende periode moeten worden opgepakt. Voor het verslag van de archieffinspecteur verwijzen wij U naar de bijlage bij dit raadsvoorstel.

KPI 1: Lokale regelgeving.

Gerealiseerde aspecten:

1. Archiefverordening vastgesteld.
2. Besluit Informatiebeheer vastgesteld.
3. Strategisch Informatieoverleg (SIO) ingesteld.
4. Dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten. In DVO detachering toezichthouder opgenomen.
5. Openbaar register gemeenschappelijke regelingen opgesteld en beheer register vastgelegd.

Aandachtspunten:

1. Door veranderende wet- en regelgeving in 2017 Archiefverordening en Besluit Informatiebeheer aanpassen.
2. Bij gemeenschappelijke regelingen, waaraan Gemeente Valkenburg aan de Geul deelneemt, onderzoeken wie zorgdrager is van de archieven; de gemeente of het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling.

KPI 2: Interne kwaliteitszorg.

Gerealiseerde aspecten:

1. Er zijn afspraken gemaakt met betrekking tot digitale archiefvorming.
2. Er is een zaaksysteem/DMS (Key2Zaken) in gebruik genomen.

Aandachtspunten:

1. Er is geen informatiebeleidsplan opgesteld; dit aandachtspunt is inmiddels opgepakt, in 2017 wordt een beleidsplan opgesteld.
2. Opstellen visie informatievoorziening en opstellen plan van aanpak inzake de digitalisering van de informatiehuishouding.

KPI 3: Ordening, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid.

Gerealiseerde aspecten:

1. Er is een bijgewerkt Documentair Structuur Plan (DSP) aanwezig.
2. Er is gestart met het zaak- en procesgericht werken.

Aandachtspunten:

1. Opstellen metadataschema, zodat informatie vindbaar, betrouwbaar, toegankelijk en beter te beheren is.
2. Opstellen Handboek Vervanging om substitutie/vervanging van documenten toe te passen.

KPI 4: Digitale archiefbescheiden.

Gerealiseerde aspecten:

1. Er is een zaakstelsel/DMS (Key2Zaken) in gebruik genomen.

Aandachtspunten:

1. Opstellen metadataschema, zodat informatie vindbaar, betrouwbaar, toegankelijk en beter te beheren is.
2. Opstellen en vaststellen e-mailprotocol voor het archiveren van e-mails.

KPI 5: Vernietiging en vervreemding archiefbescheiden.

Gerealiseerde aspecten:

1. Jaarlijks worden vernietigingslijsten opgesteld voor de analoge archiefstukken.
2. De Selectielijst 2017 wordt toegepast.

Aandachtspunten:

1. Vernietiging van digitale archiefstukken volgens de wettelijke termijnen vindt niet of nauwelijks plaats.

KPI 6: Overbrenging van archiefbescheiden naar de archiefbewaarplaats.

Gerealiseerde aspecten:

1. 277 m1 te bewaren archiefstukken overgebracht naar de archiefbewaarplaats bij het Regionaal Historisch Centrum Limburg in Maastricht.

Aandachtspunten:

1. Inventaris van het blok 1940-1981 voorzien van een inleiding met een geschiedenis van het archiefvormend orgaan en de verantwoording van de inventarisatie.
2. Toezien op tijdige overbrenging van archiefbescheiden naar de archiefbewaarplaats.

KPI 7: Archiefbewaarplaatsen, archiefruimte en e-depots.

Gerealiseerde aspecten:

2. 277 m1 te bewaren archiefstukken overgebracht naar de archiefbewaarplaats bij het Regionaal Historisch Centrum Limburg in Maastricht.

Aandachtspunten:

1. De archief- en quarantainruimte bij Gemeente Valkenburg aan de Geul wordt niet op een correcte manier gebruikt. De ruimte is geen opslag voor hout, meubilair, enz.
2. Onderzoek verrichten naar de mogelijkheid om in de toekomst aan te sluiten op een e-depotvoorziening.

KPI 8: Ter beschikking stelling van naar de archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden.

Gerealiseerde aspecten:

1. Sinds januari 2016 zijn de overgebrachte archieven van Gemeente Valkenburg aan de Geul raadpleegbaar in het Regionaal Historisch Centrum Limburg in Maastricht.

Aandachtspunten:

N.v.t.

KPI 9: Rampen, calamiteiten en veiligheid.

Gerealiseerde aspecten:

N.v.t.

Aandachtspunten:

1. In 2013 is een calamiteitenplan voor het analoge archief opgesteld, maar het plan is nog niet vastgesteld.
2. Er is geen calamiteitenplan/ICT-informatiebeveiligingsplan opgesteld voor de digitale archiefstukken.

KPI 10: Middelen en mensen.

Gerealiseerde aspecten:

1. In 2014 is een dienstverleningsovereenkomst (DVO) aangegaan met het Regionaal Historisch Centrum Limburg in Maastricht. Deze dienstverleningsovereenkomst voorziet in de detachering van een toezichthouder (archieffinspecteur). De toezichthouder wordt als partner betrokken in de transitie van de analoge naar de digitale archivering binnen de gemeentelijke informatiehuishouding.
2. De middelen voor ICT en informatievoorziening zijn apart in de begroting opgenomen.

Aandachtspunten:

1. Het kennis- en competentieniveau van de DIV-medewerkers is nog voor het grootste gedeelte gebaseerd op analoge archiefvorming. De transitie van analoge naar digitale informatiehuishouding vergt een ander kennis- en competentieniveau. De rol van de DIV-medewerkers verandert dan ook naar een adviserende- en kwaliteit controlerende rol. Het is raadzaam om een personele scan uit te voeren op het gebied van kennis en competenties benodigd bij de transitie van een analoge naar een digitale huishouding.

Wij stellen Uw raad voor om het verslag van de archieffinspecteur ter kennis te brengen van de provinciale toezichthouder, waarbij wij in een begeleidend schrijven zullen aangeven dat wij de komende periode met de aanbevelingen volop aan de slag zullen gaan.

10. Bijlagen

Als bijlage treft u aan:

Het KPI rapport van Regionaal Historisch Centrum.

Het verbeterplan.

Het college van burgemeester en wethouders van gemeente Valkenburg aan de Geul,

L.T.J.M. Bongarts
algemeen directeur/gemeentesecretaris

dr. J.J. Schrijen
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 24 oktober 2017;

Gehoord de raadsadviescommissie Economie Financiën Toerisme en Recreatie de dato 22 november 2017;

B e s l u i t :

- Het verslag van de archiefinspecteur over de zorg en het beheer van onze gemeentelijke archieven ter kennis te brengen van de provinciale toezichthouder.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 11 december 2017.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

dr. J.J. Schrijen,
voorzitter